

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katel. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 119.

V Ljubljani, v ponedeljek 28. maja 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 26. maja.

Šolske zgradbe.

V današnji seji je poslanec dr. Beer poročal o dobavi denarnih sredstev za grajenje novih poslopij za srednje šole in učiteljskega. O tej stvari so govorili dr. Hoffmann, Wellenhof in vitez Wildauer. Prva dva sta izražala želje, da bi se pri grajenju šolskih poslopij oziralo na telovadbo. Wildauer je pa izrekel željo, da bi se gradilo gimnazijsko poslopje v Inomestu.

Načrt zakona, s katerim se za sedaj dovoljuje 3 milijone gld., se je potem vsprejel v drugem in tretjem branju.

Trgovske zadeve.

Potem je zbornica pritrdila nekemu dostavku k bernskemu sporazumljenju o železniškem prometu z dne 14. oktobra 1890. leta, o kateri stvari je poročal poslanec Schwab.

Dr. Kozłowski je na to poročal o novi trgovski pogodbi s Španjijo in se nadeja, da ta pogodba pripomore, da se bolj razvije trgovina s Španijo in bode pri tem največ dobička imel Trst.

O tej stvari sta spregovorila tržaška poslanca Burgstaller in Stalitz in pri tem priporočala, da se poskrbi za boljšo morskoro zvezo s Španijo in pa za boljše zveze Trsta z notranjimi deželami. Obema je v končni besedi pritrjeval poročevalec. Za Trst se mora marsikaj storiti, da bode mogel tekmovali z Benetkami in Reko.

Na to je dr. Hallwisch poročal o vladni predlogi trgovske pogodbe z Rumunijo. Dokazoval je ugodne uspehe trgovskih pogodb in potrebo trgovske pogodbe z Rumunijo, ker avstrijska industrija je imela 385 milijonov škode pri izvozu, ko je bila carinska borba z Rumunijo.

Govorili so poslanci Plass, Popper in vitez Jedrzejewicz in izrazili razne želje, zlasti glede na tarifno politiko. Ta predloga se je vsprejela,

ravno tako tudi od seka predlagana resolucija, da naj vlada strogo izvajajo živinozdravniške policijske naredbe na rumunski meji v interesu kmetijstva.

Protisemitizem.

Poslanec Popper vže ima navado, da se rad zaganja v protisemite. Tudi pri tej priliki se ni mogel zdržati, da bi ne bil mahal po protisemitih. Rekel je, da nekateri trdijo, da gre le za žide in naglašal, da se ne sme vse presojati s protisemitskega stališča.

V stvarnem popravku je dr. Luegger Poppra pač po zaslužnosti okreal. Ugovarjal je, da bi protisemiti imeli le namen narod hujskati in ovirati mirno delo. Pač pa je poslanec Popper sumničil posl. Zurkana in župnika Deekerta. On bi se nikoli ne upal tako napadati kakega rabina. Tudi ni resnica, da bi protisemitizem imel se grofu Taaffeju zahvaliti, da se je tako opomogel. Tudi pod Windischgrätzom ne bode poginil. Res bode konec protisemitizmu, ali le tedaj, kadar zgine poslednji žid.

Poslanec Popper se je izgovarjal, da je govoril le resnico. Kar se pa tiče Zurkana, ga je on z enim svojim govorom tako rekoč izzval. Zurkan je na to opomnil, da bi bil lahko še marsikaj povedal, pa ni hotel. Omenil je učiteljico, ki ne more verskonravno vzgojevati in le želi, da se stvar preišče. Govoril pa ni on o mozajških, temuč le o tal-mudskih naukih.

Ko so protisemitje Poppra le prijemali zaradi nekih stvari, ki jih je podtikal posl. dr. Zurkanu, se je on izgovarjal, da je stvar čital v nekem bukovinskem seveda liberalnem listu, ki bi rad napake židov na koga družega zvrnil. Dr. Zurkan je odgovoril, da je trditev bukovinskega lista laž.

Interpelacije.

Poslanec Tausche, dr. Bauer in tovariši so interpelovali zastran daljnega dovoljenja popusta davkov vsled lanske suše in vprašali vlado, če hoče zakon z dne 6. junija 1888 zato premeniti, ker je

pretrd? Poslanec dr. Vašaty in poslanec dr. Kurz sta stavila vsak svojo interpelacijo zaradi odbitka davka v okraju Blatno in mestu Schüttenhofen na Češkem.

Poslanec dr. Samanek je pa vlado interpeloval zastran prepovedi praške policije brez dovoljenja gospodarjev na hiše nabijati samo češke ulične napise.

S tem se je seja sklenila. Prihodnja seja je v ponedeljek.

Kongrua

(Govor posl. dr. Gregorčiča v drž. zboru dne 25ega aprila 1894.)

Visoka zbornica! Oglasil sem se za besedo, da izrazim nekatere posebne želje, ki spadajo v področje učnega ministerstva. Na izpeljave nasprotnih govorikov ne bodem odgovarjal, ker bode g. poročevalec, ki je v tacihi stvareh jako spreten in izveden, to gotovo storil, in ga jaz ne maram prehiteti. Z gospodi zagovorniki sem splošno zadovoljen in jaz bi predloge, ki prihajajo od te strani najiskrenejše podpiral in zagovarjal. Moj neposredni predgovornik je govoril o kongruji in jaz bi o tem tudi spregovoril nekaj besed. Zakon o kongruji z dne 19. aprila 1865, drž. zak. št. 47 je le začasnega značaja, tako da se ima pozneje še urediti kongrua katoliški duhovščini.

Zakon je dohodke katoliške duhovščine deloma uredil, ali določene niso visoke plače, temveč jako nizke. Sicer pa ima ta zakon nekatere trde strani, posebno, kar se tiče fatiranja. Kar se je po jedni strani z višjimi postavki dalo duhovščini, se jej je pa s fatiranjem vzelo.

Sicer se je pri izpeljavi tega zakona v več krajih fiskalično postopale. Mnogo duhovnikov je bilo prisiljeno iskati svoje pravice pri državnem sodišču, ki jim je res pomagalo do pravice. Zaradi tega je potrebno da se predloži nov zakon o kon-

LISTEK

Izpred sodišča.

Javna razprava o ugovoru „Sovenca“ proti konfiskaciji z dne 28. aprila 1894.

V omenjenem listu objavili smo članek, kateri se obrača proti podjetjem židovskega kapitala na Kranjskem. — Državna policija in pravdnštvo našla sta v navedenem članku dejstvo § 302 kaz. zak. in vsled tega odredila konfiskacijo, katero je c. kr. deželno sodišče v Ljubljani z rabsodilom z dne 5. maja 1894 št. 4126 potrdilo. Proti temu rabsodilu vložili smo po svojem zastopniku g. dr. Ivanu Šusteršiču ugovor, o katerem se je vršila dne 25. maja, javna razprava. Sodišču je predsedoval g. c. kr. deželnega nadsodišča svetnik Levičnik, votanta sta bila gg. deželnega sodišča svetovalec Schneditz in vitez Strahl, konfiskacijo je zagovarjal g. državni pravdnik Pajk. Prečita se zaplenjeni članek, rabsodilo, s katerim se je konfiskacija potrdila in naš pismeni ugovor. Potem vtemeljuje zagovornik dr. Ivan Šusteršič v daljšem govoru stališče ugovora.

Zaplenjeni članek obrača se proti židovstvu in vprašanje je, se li da židovstvo, in sicer židovstvo v

istem pomenu besede, v katerim se navaja v zaplenjenem članku, vvrstiti v jedno tistih kategorij človeških skupin, katere se taksativno navedene v § 302 kaz. zak. t. j. narodi, verske ali druge družbe, posamske vrste ali stanovi državljanske družbe ali pa zakonito priznane skupščine.

Pred vsem je odločno zanikati, da bi bili židje dan danes še narod; židje bili so nekdanj narod v davno pretekli zgodovini, a prenehala je njih narodna eksistenca v tistem hipu, ko so se razpršili po celem svetu, raztrosili mej razne narode, mej katerimi živijo, s katerimi so se spojili in h katerim se tudi sami prištevajo. — Zagovornik sklicuje se na spričevalo židovskih listov, v katerih židje sami z vso odločnostjo odklanjajo, da bi bili narod za se, marveč se prištevajo tistim narodom, mej katerimi živijo, zlasti v Avstriji poljskim, nemškemu, češkemu in italijanskemu narodu.

Navajajo se nadalje v §. za 2 kaz. zak. verske ali druge družbe. Zagovornik priznava, da so židje verska družba, ali dokazati hoče pozneje, da se članek baš proti verski družbi židovstva ne obrača.

Nadalje sledijo v § 302 kaz. zak. posamske vrste ali stanovi državljanske družbe, to so socialni, poklicni in imovinski družbeni sloji. Židje kakor drugi

državlani nahajajo se raztreseni v vseh teh slojih, ali tak sloj zase niso. Tudi „zakonito priznana skupščina“ židje v Avstriji niso. Konečno omenja še § 302 kaz. zak. prebivalstvo države sploh, katero je predmet dotičnemu pregrešku, če se ščuje k sovražnim razprtijam med sabo. Da se tudi ta odstavek v predležečem slučaju vporabiti ne da, hoče zagovornik posebej dokazati.

Iz tega se razvidi, da če se zadevni članek hoče subsumirati pod § 302 kaz. zak., je diskusija mogoča le o tem, da rečeni članek obrača proti židovstvu kot verski družbi ali pa da se v članku ščuje prebivalstvo države k sovražnim razprtijam. Zagovornik odločno taji, da bi se članek obračal proti verski družbi židovski. — Članek je strogo narodno gospodarske vsebine in izrecno konstatujemo, da ne dela razločka med krščenim in nekrščenim židom. S tem je jasno izraženo, da se ne obrača proti verski družbi židov, kateri vendar pripadajo izključno le nekrščeni židje. Članek obrača se sploh le proti židovstvu kot faktorju na gospodarskem polju. To gospodarsko židovstvo pa nikakor ni identično s židovstvom kot versko družbo, kajti gospodarskemu židovstvu ne pripadajo le krščeni in nekrščeni židje, marveč tudi ljudje, katerih davni pradedje so že bili

grui. O tej stvari govorilo se je tudi v budgetnem odseku in vlada je obljubila, da predloži celo predlogo, jaz le obžalujem, da se ta dosedaj ni zgodilo.

Ker vže govorim o kongrui, naj opozorim še na neki zakon, ki se tiče te stvari, ki se je še le tetos razglasil zakon z dne 7. januarja 1894. drž. zak št. 25. o zboljšanju plač dignitarjem in kanonikom metropolitanskih, katedralnih in konkatedralnih kapiteljev katoliške cerkve. Ta zakon je po svojem besedilu vže z dne 1. januarja tega leta stopil v veljavo; ali vendar se še sedaj niso izdali potrebni izvršilni predpisi. Zakoni se dajo zato, da se izpolnjujejo, izvrševati se pa ne morejo, ako se ne izdajo izvrševalni predpisi. Zato bi v tem oziru naravnost vprašal visoko vlado, zakaj še ni izdala izvrševalnih predpisov in če jih misli kmalu izdati.

Kar se tiče druge resolucije, ki se predlaga od budgetnega odseka, so jo že omenili razni govorniki. Posebno se je o tem podrobneje izrazil gospod poslanec iz Šlezije.

Kar se tiče vsebine te resolucije, nimam ničesa ugovarjati, ali zastran oblike moram nekoliko omeniti. Znano je, da se verski ali mejverski zakoni iz 1874. leta, to je tako imenovani majski zakoni s cerkvene strani niso dobro vsprejeli.

Jaz bi obžaloval, ako bi vladna predloga, ki je pričakovati po tej resoluciji, dala povod k podobnim rekriminacijam; zato izražam željo, da se visoka vlada sporazumi s cerkvenimi oblastmi o predlogi zakona, ki se tukaj zahteva. Na ta način se že naprej izognemo vsakeršnim rekriminacijam in vladna avtoriteta bi ne trpela. Bilo bi jej celó v čast, ko bi se dostojno ozirala na cerkveno avtoriteto, kot avtoriteto višje vrste.

Sedaj bi izrazil nekaj specialnih želja.

(Govornik je tukaj priporočal osnovo stolice za krščansko modroslovje, kateri del njegovega govora smo že priobčili v našem listu. Stavil je pa v tem oziru to-le resolucijo:

„C. kr. vlada se pozivlje, da pokaže svojo dobro voljo, kadar se bode od cerkvene strani sprožila misel, da se na bogoslovnih fakultetah in škofijskih semeniščih osnujejo stolice za krščansko filozofijo in take zavode osnuje, kakor hitro je mogoče.“)

Drugo točko, katero bi tukaj na kratko omenil, je plača v škofijskih seminarjih pod raznimi imeni nastavljenih predstojnikov. Tu so rektorji, podrektorji, spiritali, ekonomi, prefekti itd. v različnem številu, kakoršna je škofija in njene potrebe. Vsi ti gospodje dobivajo, kakor je meni znano, za njih trud prosti stan v semenišču. Nekateri dobivajo poleg tega še remuneracijo v denarjih. Plače, kolikor je meni znano, od njih nikdo ne dobi. Posledica temu je, da škofje morajo popolnjevati mesta, s katerimi je združen samo prosti stan, z osebami, ki že imajo kako drugo službo in so torej pri izbiranju oseb jako omejeni.

Taka oseba pa ali gleda, da si dalje pomaga in si poišče službo s stalno plačo, ali pa živi popolnoma za svoj poklic, ne brigajoč se za gmotno bodočnost in se izpostavlja nevarnosti, da kadar zbolí ali se postara, ostane brez kruha in pokojnine. Škofje imajo res navado, da bivšim semeniščnim načelni-

kom kolikor je moč pozneje dajo druge službe, ali škofje nimajo zmiraj služb, da bi jih dali opešanim semeniščnim predstojnikom.

Zatorej je v interesu svobodnega izbiranja in stalnosti semeniških predstojnikov, da se njih mesta sistemizujejo in zanje odločijo stalne plače. Škofje bi potem mnogo svobodneje izbirali semeniške predstojnike in ti bi z večjo mirnostjo in stalnostjo delovali, ko bi bili zagotovljeni, da jim gre pokojnina. Verski zaklad bi se s tem dosti ne obremenil, kajti če ostane sedanja navada, da se bodo bivšim semeniščnim predstojnikom dajale druge cerkvene službe, pokojnina popolnoma odpade.

Semeniščni predstojniki bi pa v vsakem slučaju bili brez skrbi, ker bi ne bili v nevarnosti, da ostanejo brez pokojnine in pomoči, kadar ne bodo več mogli opravljati službe, in to bi olajšavalo njih delovanje.

Tudi v tem oziru si usojam staviti resolucijo, ki se glasi:

„C. kr. vlada se pozivlje, da preudarja, bi li ne kazalo, da se mestom predstojnikov v semeniščih preskrbi stalna plača, in da se ozira na dotične predloge škofov“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. maja.

Ulični napisi v Pragi. Vprašanje o uličnih napisih bode, kakor se poroča, še dolgo vznemirjvalo razne politične kroge. Razsodba upravnega sodišča, da se občini ne more predpisovati, v kakem jeziku naj bodo ulični napisi, ne bode Čehom dosti pomagala. Mestni svet je sklenil, da naj se nabijejo table s češkimi uličnimi napisi. Nemški hišni posestniki ugovarjajo, in policijsko oblastvo je tudi naznanilo mestnemu svetu, da ne pusti nabijati proti volji hišnih posestnikov čeških uličnih napisov in bode v tem oziru uporabljalo določbe kazenskega zakona o zlovoljnem poškodovanju tuje lastnine. — Štiri osebe so pa v Pragi zaprli, ker so poneči z zidov potrgale table z nemškimi uličnimi napisi in jih odnesle, zagovarjati se bodo morale zaradi tatvine.

Civilni zakon na Ogerskem. Liberalci ogerski so se že precej omečili. Wekerle je bil sicer pri cesarju v avdijenci, ali je menda že popustil vse zahteve, o katerih je govoril v državnem zboru. Pogum mu je upadel, ker je spoznal, da je v njegovi stranki mnogo mamelukov, kateri ga sedaj podpirajo, dokler je na krmilu, ali bi mu takoj odrekli podporo, ko bi ne bil več ministerski predsednik. Liberalna stranka le gleda, da sebe obdrži, ne pa, da obdrži Wekerla. Liberalci so pripravljeni podpirati tudi drugo vlado, ki pride za Wekerlom, da se le vzame iz njih srede. Našli so že način, kako bodo to storili, da na videz ne zataje svojih načel. Program novi vladi bode ravno ta, kakor je sedanji, samo točke njegove bodo razvrstili v drugem redu. Na prvo mesto pridejo upravne reforme, potem pa še le cerkvene reforme. Z upravnimi reformami bode pa minolo mnogo časa in tako se odlože za dolgo cerkvene reforme. Ta čas bodo pa liberalci gledali, da dobe večino v gospodski zbor-

krščeni in se priznavali k tej ali oni krščanski konfesiji. — Ost članek obrnjena je proti tistemu „židovstvu“, ki ni nič drugega, kakor reprezentant mejnarodnega kapitala. Iz tega ozira se pa tudi reči ne more, da bi se v zadevnem članku ščuvalo prebivalstvo države k sovražnim razprtijam med seboj, ker je ost članek obrnjena proti mejnarodnemu faktorju.

Zagovornik pa tudi zanikuje, da bi zaplenjeni članek obsegal tisto dejanje, katero stoji pod sankcijo § 302 kaz. zak. in ni res, da bi ta članek ščuval k sovražnostim, to je k sovražnim dejanjem, pod katerim razumeva zakon le taka sovražna dejanja, katera so nepostavna, mej tem ko se v zadevnem članku pozivlja ljudstvo izključno le k postavnemu odporu. V tem oziru sklicuje se zagovornik na pismeni ugovor, kateremu dostavlja le še to, da o pozivu k sovražnostim že zaradi tega govora ne more biti, ker dotični članek ni agresiven in se ne more reči, da članek ščuje k sovražnostim, ako pozivlje ljudstvo, da naj postavnim potom brani svoj gmotni obstanek. Zagovornik priznava, da je zlog v nekaterih odstavkih zaplenjenega članka jako oster in da bi bolje bilo, če bi jeden ali drugi stavek milejši bil, ali tudi zagovornik strinja se z mnenjem visokega tiskovnega senata, kateri je v razlogih spodbijanega

razsodila izrekel, da članek ni presojeti po posameznih stavkih in besedah, marveč po njega tendenciji. Tendencijo celega članka pa najde zagovornik v tem, da se v njem spodbuja ljudstvo, da naj v sedanjem težavnem narodno-gospodarskem položaju ne čaka tuje pomoči, marveč da naj se zanaša edino le na svojo lastno moč, lastno pridnost in vstrajnost in da bode v tem našlo svojo gospodarsko neodvisnost. — To spodbujanje ljudstva k zaupanju v svojo lastno moč je gotovo blago in etično povzdigovalno; zaradi tega prosi zagovornik, da naj se visoki sodni dvor ne ozira na posamezne ostre besede, marveč, da naj presoja članek le po njega blagi tendenci.

Državni pravdnik pobija izvajanja zagovornika, zlasti odstavek, v katerem je zagovornik dokazoval, da se židovstvo dan danes ne more imenovati narod.

Po tajnem posvetovanju objavi predsednik razsodbo, s katero se „Slovenčev“ ugovor zavrne. Razlogi strinjajo se z onimi spodbijanega razsodila in dostavi se le še to, da so po mnenju sodišča vsakako židje smatrati kot narod in da se v zaplenjenem članku ščuje k sovražnostim proti židovskemu narodu. Proti tej razsodbi vložimo pritožbo na c. kr. deželno nadsodišče; o vspehu bode mo svoječasno poročali.

nici z imenovanjem novih dosmrtnih članov. Wekerle bi se pa rad obdržal in se pogaja z odločilnimi člani gospodske zbornice o kakem kompromisu.

Nihilisti v Rusiji nikakor se še niso zatrtli. Zadnje dni prihajajo iz Peterburga poročila, da so v več krajih v Rusiji zaprli veliko in sicer semtertja jako visocih oseb. Od vladne strani se seveda, kakor je že v Rusiji navada, vsa stvar nekoliko prikriva in zato tudi ni zanesljivih poročil, kaj so sedaj mislili izpeljati nihilisti. Nekateri govorice zatrjujejo, da so nameravali razstreliti grajščino, na kateri bode car bival pri manevrih v Smolensku. Absolutna Rusija se ne more prav nič ponašati pred zapadnimi državami. Kar na zapadi skušajo anarhisti, to pripravljajo v Rusiji nihilisti, samo da še v večji meri, kakor se kaže.

Finančna debata v italijanski zbornici se na dolgo vleče, ker je vpisanih nad 20 govornikov. Stvar je važna in vsakdo bi mislil, da se poslanci za razprave jako zanimajo. Temu pa ni tako. Govorniki govorijo le praznim klopem. Mnogo poslancev je odšlo na dopust iz Rima in se povrnejo še le, ko bode glasovanje, ali pa še tedaj ne pridejo. Kakšen bode izid, se sedaj še vedeti ne more. Misli se, da se pred vsem vsprejme davek na kupone od državnih papirjev in zaradi tega nekateri listi že hudo zabavljajo proti vladi in zbornici. Seveda je tudi v tem oziru izid dvomljiv, ker bodo židovski kapitalisti že kako poskusili vplivati na poslance. Posebno zanesljivi pa v tacihi stvarih državni poslanci italijanski niso, kakor je nas prepričala bančna afeta.

Ministerska kriza na Francoskem bode jako težavna. Predsednik republike kliče republikanske vodje drugega za drugim v Elisée, ali nobeden ne mara prevzeti sestave nove vlade. Predsednik republike bi najbrž rad imel malo radikalnejšo vlado, nego je sedanja in zaradi tega sili Dupuy-a, Bourgeoisa in Peytrala, da sestavijo novo vlado, ali nobeden teh neče prevzeti te naloge. Najbolj seveda se brani Dupuy, kateri ne more zapustiti ugodnega mesta predsedništva zbornice. — Težava leži v tem, ker večina, ki je vrgla vlado, ne sestavlja nobene skupne stranke. Proti vladi je glasovalo 161 radikalcev, 59 socijalistov, 18 skrajnih desničarjev, 10 oportunistov in 4 katoliški republikanci, torej najkonservativnejši in najradikalnejši elementi.

Razgled po slovanskem svetu.

Občna deželna izložba v Lvovu.

Še nekaj dnij je do otvorjenja jubilejne izložbe v Lvovu v prisotnosti nadvojvode Karola Ludovika v 5. dan junija; prihod cesarja je pa oznanjen na drugo polovico avgusta meseca. Ta izložba bode tretja v Galiciji, a bode glede na obsežnost in pomen prekosila obe prejšnji iz leta 1877. v Lvovu in l. 1887 v Krakovem in bo sijajni svedok o velikanskem napredku te dežele.

Vže leta 1892. pričeli so pripravljalna dela za to veliko podjetje, in od te dobe so se nadaljevala dan in noč, ne glede na kake zapreke. Predsednik izložbenemu odboru je knez Adam Sapiecha, njega namestnika grof Stanislav Badeni in Avgustin pl. Goreyski, in oba starosta mest Lvova in Krakova; Mochnacki in Friedlein. Ravnatelj izložbe je dež. poslanec in podžupan lvoški dr. Zdislav pl. Marchvicki, generalni tajnik Julij Starkel, in drugi tajnik g. R. Zielinski.

Troški za izložbo so proračunjeni na dva milijona kron (ne v to všteti zasebne paviljone). Ti troški bodo večinoma pokriti s podporami vlade, deželnega zbora, lvoškega mesta, dalje večjih galiških občin, okr. zastopništev, trgovinskih komor in drugih ustanov. Ostanek ima biti pokrit z dohodkom raznoterih podjetij, na pr. od kavarn, slaščičarij in restavracij, od izložbene loterije, od najmovine in vstopnine.

Ker se od sedmih milijonov stanovnikov Galicije, živi 75 odstotkov s poljedelstvom, zavzema poljedelski oddelek večino izložbe. Gališko poljedelstvo je znatno napredovalo v poslednji dobi vsled raznih ugodnih okoliščin, kakor se na pr. propinačno razbremenjenje, znižanje zemljiškega kredita, konverzija vrednostnih papirjev in obširna melioracijska dela. Gospodarski obrt vedno bolj vspeva in prvočvita, na novo bilo je zasnovanih nad 800 gospodarskih tovarn za špirit, likere, jesih in razolke, dalje mnogo pivovarov, tovarn za škrob, sirop, drožje, sladoven in

sladkornic, obstoječe tovarne bile so pa razširjene ali popolnjene. Vsled takih odnošajev bo gospodarski oddelek lvovske deželne razstave zelo poučen in zanimljiv. V tem oddelku bo tudi izložba rogate živine, prijavljenih je 1200 repov, dalje izložba prešičev in kuretine.

Poleg tega bode tudi izložba konj, zglašenih je 800 glav, gospodarski paviljoni imajo orjaški obseg, in hlevi istotako zavzemajo velikansko površino.

Izložba sestoji iz 34 skupin; med temi so znamenite nastopne; in sicer: Skupina IV. bučelarstvo, med in ovočni napoji (gališka posebnost); skupina V. gozdarstvo; skupina VI. lov in skupina VII. ribarstvo. Na gospodarski izložbi na Dunaji leta 1891. občudovalo je vse zlasti gališki lovski oddelek; na lovski izložbi bo ta oddelek isto tako bogat, sijajen bo pa ribarski oddelek.

In ne manj zanimiva bo izložba psov meseca septembra 1894, katera ni omejena samo na Galicijo, temveč bo mednarodna, torej pridejo i izložbeniki iz tujine.

V VIII. in IX. skupini kameni izdelki in rudarstvo izloži vlada kuhinjsko sol in kajnit; grof Polocki iz Krešovic mramor, kameno in sivkasto ogelje in cinove rude. V tej skupini bodo: cement, stavbinski kamen, rudeč peskovec iz Trembovle. Gališka posebnost, petrolej in nafta iz Bevislave, Pečeničina, Ropijanke, Gorlice in Krosna; pridobivanje petroleja in njega čiščenje bilo je v poslednjih letih jako zboljšano.

(Konec sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. maja.

(Državnozbornski konservativni klub je grofu Hohenwartu povodom razprav v dunajski „Reichspost“, ali naj grof Hohenwart še ostane vodja konservativcev ali ne, izrazil soglasno svoje zaupanje, zavrnil napade „Reichsposte“ na pravice parlamentarnega kluba ter naprosil grofa Hohenwarta, naj tudi še v prihodnje vstaja kot načelnik konservativnega kluba. Razgovora so se vdeležili poslanci, Karlon, Deym, Klun in Lupul. Posebna deputacija članov (Kathrein, Schwarzenberg, Pabstman, Suklje, Doblhammer, Lupul) je načelniku kluba naznanila soglasni sklep. Mi konstatujemo ta faktum kot politično novico popolno objektivno, kakor tudi popolno objektivno konstatujemo faktum, da se je, po došlih nam sporočilih, zaupanje do grofa Hohenwarta po glasovanju o valutnih predlogih zelo ohladilo tudi pri strogo konservativnih gorenjskih volilcih. Ti se namreč glede valutnega vprašanja popolno strinjajo s sklepom v tem oziru izvršenim v odboru kat. polit. društva v Ljubljani, da naj se vsi slovenski državnozbornski poslanci odločno ustavijo valutnim predlogom, ker so ljudstvu v kvar in ker pospešujejo jedino le koristi velikega kapitala.

(Pokroviteljstvo društva za zgradbo zavetišča in vzgojevališča) v Ljubljani prevzel je nadvojvoda Franc Ferdinand Avstrijski-Este. Zeleti je iskreno, da to društvo prav krepko napreduje pod novim pokroviteljstvom ter kmalu zgradi prepotrben zavod za zanemarjeno odraslo mladino!

(Odlični gost.) Danes je prišel v Ljubljano s poštnim vlakom iz Zagreba preč. p. general vesoljnega frančiškanskega reda. Minole dni je imel kanonično vizitacijo v Bosni in se vrača preko Dunaja in Tirolske v Rim nazaj. Spremlja ga velečastiti P. Avgustin Zabac, generalni defenitor pripadajoč Hercegovinski provinciji. — Sprejem preč. p. generala je bil jako slovesen. Pri glavnem vhodu ga je čakala cela samostanska družina in ga vedla do glavnega altolja v krasno razsvitljeni in okinčani cerkvi. Pri velikem altolju so se opravile običajne molitve in vsi člani redovne družine so poljubili p. generalu roko v znamenje sinovske vdanosti in pokorščine. P. general je imel kratek latinsk govor, v katerem se zahvali svojim redovnim bratom in zbranemu ljudstvu za slovesni sprejem, kateri ne velja toliko njemu, kakor sv. Frančišku, redovnemu ustanovniku, čegar naslednik je. Ob enem napoveduje, da hoče jutri v torek ob pol 6. uri takoj po maši z blagoslovom podeliti tretjerednikom papežev blagoslov s popolnim odpustom. — Kakor čujemo odide jutri popoldne s poštnim vlakom dalje.

(† Jožef Regali.) Umrl je sinoči v Ljubljani mizarški mojster in hišni posestnik g. Jožef Regali. Rajni se je odlikoval kot neumoren agitator v borbah za narodno lice obč. zastopa ljubljanskega, bil je več let mestni odbornik, načelnik konserva-

tivnega obrtnega društva, predsednik hranilnega in posojilnega društva, sploh zelo delaven, podvzeten in značajan mož. Vročinska bolezen je pokojnika v najboljših letih spodlezla ter ga potisnila nenadoma v prezgodnji grob. Naj v miru počiva!

(Duhovniške spremembe.) G. Ignacij Nadrah, semeniški duhovnik, gre za kapelana v Metliko, in g. Ivan Rihtaršič, semeniški duhovnik, za kapelana v Mokronog.

(Pogreb † P. Albina Bregarja.) Iz Brežic se nam poroča: Na praznik presv. R. Telesa, popoldne ob štirih so zagrebli v hladno zemljo truplo velečastitega P. Albina Bregarja, gvardijana frančiškanskega samostana v Brežicah. Nagla, nepričakovana smrt je pretresla vsakega, ki je bil s pokojnim poznan. Moža v najlepših letih, ki bi mogel še veliko dobrega storiti v svojem vzvišenem poklicu, nenadoma pokosi neizprosna smrt. Za njim žaluje okrajina sv. Križa, katere neumoren član je bil umrl; žaluje posebno samostan v Brežicah, zgubivši tako dobrega in skrbnega predstojnika. Tužno plakajo njegovi prijatelji in sorodniki, katerim je bil tolikanj ljubeznjiv in prijazen. Po njem žalujejo meščanje in okoličani mesta Brežice, ker v kratkem času, ko je živel med njimi, osvojil si je njih srca. Ali v tej splošni žalosti tolaži nas upanje, dasiravno je bila smrt pokojnega nagla, vendar pa ni bila nepričakovana. Še tisto jutro je maševal v bolnišnici pri usmiljenih sestrah. Domov prisedši gre z ostalimi patri na kor, da opravijo navadne molitve. Med molitvijo pričelo mu je slabo prihajati. Le težko je molil. Njegove zadnje besede so bile: „benedicamus Domino“, hvalimo Gospoda! Na to se skoro zgrudi. Hitro ga primejo in vedejo v sobo. Polože ga na posteljo, denejo ga v sv. poslednje olje in za poltretjo uro je izdihnil svojo blago dušo. Pogreb pokojnega je bil veličasten. Petnajst svetnih duhovnov je spremilo umrlega na kraj zadnjega počitka. Pogreb je vodil prečastiti g. dr. Jurij Strbenec, dekan leskovski. Pogreba se je udeležila domača samostanska družina in pa nekateri oo. iz bližnjih samostanov iz Krškega, Klanjca in Samobora. Za pogrebom je šla velika množica ljudi iz mesta, iz bližnjih in daljnih krajev. Videlo se je, kako so bili pogrebci ginjeni. Vsem je kipela iz srca goreča molitev: Bog milostni dodeli večni mir blagemu † P. Albinu!

(Dopolnilne volitve na Koroškem.) Na Koroškem sta sedaj izpraznjena dva državnozbornska mandata, in sicer po umrlem Nischelwitzerju okraj Špital-Šmohor in po Vidu Prettnjerju, ki je odložil svoj mandat, okraj Št. Vid-Volšberk; oba za kmetske občine. Zlasti v prvem okraju bode huda volilna borba. Za ta okraj se od nasprotne strani med drugimi imenujeta kot kandidata vseučilišni profesor v Inomostu, dr. T. Waldner, in državnega pravdnika namestnik A. Winkler v Celoveu, katerega bodo brž ko ne liberalni volilci postavili za kandidata. — V okraju Št. Vid-Volšberk imenujejo listi kot kandidata nasprotne (!) nacijsalne stranke župnika (!) A. pl. Zucco-Cucagna, ki rad dela klerikalno stafažo na liberalnih shodih. Če bode izvoljen, videli bodo Dunajčani jedenkrat sedeti duhovnika med nemškimi liberalci; gotovo vsaj v zadnjem času redek prizor!

—m—

(„Učite se slovenski!“) Iz Celovca: Še se godé čuda! Kdo bi bil verjel še pred kratkimi leti, da bodo nemškoliberalni listi pozivljali svoje privržence, da se priučé slovenščini!? Zgodilo se je te dni. Ravno isti listi, ki so toliko let v potu svojega obraza dokazovali, da Slovencev na Koroškem ni (k večjemu še „bindišarji“), prišli so do bridkega spoznanja, da tega ni moč dokazati, zato pa kislim obrazom roté svoje rojake, naj se priučé slovenščini, ker inace zgubé dobre službe med Slovenci! Najnovejša razsodba, ki daje pravico Slovincem, je to napravila — s kolikim vspehom, bomo videli! To bodi pa tudi Slovincem poziv, da krepko ter neupogljivo zahtevajo slovensko šolo in slovensko uradovanje, ker s tem ne dosejajo samo svojih pravic, marveč je to tudi na korist slovenskemu uradništvu.

(Iz Prage), 21. maja: V redki starosti 88 let je umrl v premonstratskem samostanu Tepli pripor velečast. g. Hugon Jan Karlik, vitez reda Franca Jožefa itd. Pokojnik je bil znamenit mož, odlikoval se je tudi kot pisatelj in dopisnik raznih duhovskih časopisov. Med drugim je popisal zgodovino ustanovitve tepleškega samostana, spisal življenje svetnikov in slovico češkega in nemškega jezika. — Predvčerajšnjim je umrl na Višjegradu pevovodja Jan Bayer, ki je sodeloval polnih 65 let pri

cerkvenem petju. Bil je častivreden starček, poln žive vere in ljubezni do domovine. — Za cvetlični korso v korist osrednje šolske matice se precéj dela. Nekateri so mu sicer nasprotni, češ, taka zabava je predraga za obremenjeno ljudstvo. Da ima ljudstvo veliko bremen je istina, istina je pa tudi, da ima šolska matica deficit, da šulverein ne miruje, da je torej le potrebno podpirati toli koristni zavod kakor je osrednja šolska matica. Sicer se pa cvetličnega korsa ne bodo udeležili reveži, ampak bogatini, ki bi svoje novce tudi drugače lahko zapravili. — V Dobřanah je skočil tovorni vlak s tira. Jednega sprevodnika je takoj ubilo. Nevarnost je bila grozna, ker se je razbil jeden vagon s špiritom in delati se je moralo pri bakljah. Razbilo in poškodovalo se je še pet drugih vagonov. Nesrečo je zakrivila nepazljivost; ležal je namreč blizu tira nepolnjeni žakelj, kojega je parni stroj pred seboj porival, dokler ga ni priril do premene. Društvo južnočeških akademikov „Štitny“ je razpustilo policijsko ravnateljstvo, ker se je preveč s politiko bavilo. Sploh se dijaštvo bavi s politiko toliko, kakor bi bila le-ta njegov poklic, svoj pravi poklic pa, učiti se, zanemarja. Ker se pa navadno politizira pri polnih kupicah, zato se nahaja dandanes toliko „učenega“ proletarijata.

(Z Ježice) dne 25. t. m. Vojska je končana in zmaga je naša. Sovražnik, kateri nam je nameraval napraviti veliko škode sedaj, osobito pa čez tri leta, je poražen. Posebno hrabro so se bojevali mladi vojaki, šolska mladina. Solarji namreč so nabrali in pokončali 39 hektolitrov in 61 litrov škodljivca rujavega hrošča, ter so dobivali za vsaki liter po 2 kr. darila. Razun tega so ga pa tudi morali zastoj uničevati posestniki na ukaz občinskega predstojništva. Vsakemu zemljaku je bilo naročeno, da ima 90 litrov tega požrešnega škodljivca nabrati. In nabrali so ga 70 hektolitrov in 80 litrov. V naši občini je torej velika množina 110 hektolitrov in 41 litrov pokončano tega požrešnega mrčesa. Onemu pa, kedor ni nabral mu odkazane mere, naložil je občinski zastop 60 kr. globe za vsakih 30 litrov. Naj še omenim, da pri nas poljski pridelki in seno na senozetih jako lepo kažejo, če jih le kakšna uima ne uniči. Sadja bode pa malo, ker je po cvetji večinoma odpadlo. Proti koncu naj še tudi povem, da letos Posavec zeljnate sadike lahko sadi, ker vedno dosti, skoraj vže preveč dežja. Na Posavju se prideluje jako veliko dobrega zelja in pokupijo ga deloma ljubljanski zelnat kupčevalci, deloma se pa pošlje v Trst, Reko in Istrijo. Pred 40 leti ga je začel za kupčijo saditi posestnik Jernej Persin iz Ježice in je dobil zanj 10 gld., kar se mu je veliko zdelo. Tudi drugim ljudem se je to dobra kupčija zdela in so se začeli vedno bolj pečati s sajenjem in pridelovanjem zelja, in oni posestnik je vže do sedaj v tej stroki tako napredoval, da dobi na leto zanj osemsto do tisoč goldinarjev.

(Letina v letu 1893.) Iz poročila kmetijskega ministerstva o letini lanskega leta povzamemo nastopno: S pšenico, ržjo, ječmenom, ovsom in koruzo je bilo v preteklem letu v Avstriji obsejanih 6,387.086 hektarov. Pšenice se je pridelalo 11⁶/₁₀ milijonov met. centov v vrednosti 87¹/₁₀ milijonov goldinarjev; rži 19⁴/₁₀ milijonov meterskih centov vrednih 126⁷/₁₀ milijonov gld.; ječmena 11⁷/₁₀ milijonov meterskih centov vrednih 81⁴/₁₀ milijonov gld.; ovsa 13⁹/₁₀ milijonov meterskih centov vrednih 99¹/₁₀ milijonov goldinarjev. Vsa žetev prošlega leta je bila tedaj vredna 394⁴/₁₀ milijonov gld. Letina 1892. l. je bila za celih 54⁷/₁₀ milijonov goldinarjev več vredna.

(Nesreča.) Z Dobrove: V soboto 26. t. m. dopoldne so v Brezji v dobrovški župniji po domače pri Gorjupu gasili živo apno. Popoldne priteče k apnu gospodarjev sedemletni sinček Janez, skoči na neko tam ležečo desko, na kateri se mu spodrsne in pade naravnost v jamo v gaseče se vapno. Takoj so nesrečnega dečka potegnili ven, vendar je bil že toliko opečen, da je po trinajsturni hudi muki umrl. Deček je hodil v šolo in je bil letos o binkošti pri sv. birmi.

Društva.

(Slovensko bralno društvo v Škofji Loki.) Vabilo k izletu pevcev „Slovenskega bralnega društva“ v Škofji Loki. Vspored: 4. junija zjutraj je odhod ob 7. uri 52 minut na Otoče, potem na Brezje, kjer bo ob 9. uri 15 minut sveta maša, pri kateri bodo peli pevci. Ob 10. uri 30 minut bo odhod iz Brezja na Bled, kjer bode ob 1. uri 30 m. skupni obed pri Petranu. Potem bode prosta za-

bava. Ob 6. uri zvečer odhod z Bleda v Lesce, kamor se odpeljejo ob 7. uri 41 minut. Obed, brez pijače, pri Petranu, stane 70 kr. Kdor se želi izleta udeležiti, oglasi naj se, oziroma naj pošlje 70 kr. g. tajniku „Slovenskega bralnega društva“ do 1. junija. Vsi udje in prijatelji „Slov. bralnega društva“ se uljudno vabijo k izletu. Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 27. maja. Budgetna komisija gospodske zbornice je vsprejela budget, kakor ga je vsprejela zbornica poslancev. V svojem poročilu izraža veselje, da tudi letošnji proračun kaže 3 milijone presežka in naglaša, da se mora gledati, da se primanjkljaj več ne povrne. — Gospodska zbornica ima v četrtek sejo.

Dunaj, 27. maja. Vojvoda Alfred Saksenburški je ob 6³/₄ uri zjutraj semkaj prišel. Na kolodvoru je bila postavljena častna stotnija. Na kolodvoru so ga vsprejeli cesar, vsi na Dunaju bivajoče nadvojvode in nadvojvodinje, princ Filip Koburški, ženin Avgust Leopold Koburški, več diplomatov, vojaških in civilnih dostojanstvenikov.

Dunaj, 28. maja. Predsenik prečita danes v zbornici poslancev ministerski dopis, v katerem se naznanja, da so dne 1. junija volitve v delegacijo. Ministerski predsednik odgovarja na interpelacijo poslanca Wrabetza, Noskeja in drugov o razdelitvi spisa „Vater-unser in Judennoth“ po župniku Deckertu in o hujskanju z zlorabo lece. Tri take propovedi, ki jih je imel ta župnik že pred precej časom, so se objavile v mesečniku „Sendboten des heiligen Joseph“ v mesecih oktober, november in december 1893. l. V teh pridigah je bil tudi „Vater unser in Judennoth“, ali državno pravdnništvo ni našlo povoda za uradno postopanje. Ko je pa Deckert izdal „Vater unser in Judennoth“ v posebni izdaji, ga je državno pravdnništvo konfiskovalo zaradi demonstrativnega napisa in končne opazke in pa posebno tudi zaradi tega, ker se posebna izdaja lahko bolj razširi. Poleg tega je kazensko sodišče obsodilo Deckerta zaradi nedovoljenega razdeljevanja tiskovin. Zaradi vsebine pridig po državno pravdnništvo ni našlo povoda postopati. Ko se je stavila interpelacija, pravi ministerski predsednik, da se je skušal sporazumeti s cerkvenim oblastvom, kateremu je podrejen Deckert v svojem stanovskem delo-

vanju. Knez nadškofjski ordinarijat pač ni ostal ravnodušen proti delovanju Deckertovemu. Našel pa ni povoda, da bi postopal proti njemu po cerkvenih zakonih, a je Deckertu naročil, da naj v bodoče ima pri pridigah vedno pred očmi svetost opravila in kraja. Ko se kazensko sodišče s stvarjo že pečalo v svojem delokrogu in so nižje oblasti postavili kolikor je bilo moč pridobile veljavo, nima vlada nobenega povoda, da bi kaj ukrenila. Ministerski predsednik pristavlja, da bi vlada jako obžalovala, ko bi osebe, ki opravljajo resno službo duhovnega pastirstva, po tem potu hodile; posebno v sedanjem, z raznimi razburjenostmi in nasprotstvi napolnjenem času, ko bi tako očitno razpravljanje življenskih vprašanj lahko povejšalo vznemirjenje v širnih krogih.

Lvov, 27. maja. Konečno se je določilo, da se gališka deželna razstava otvori dne 5. junija. Otvoril jo bode slovesno nadvojvoda Karol Ludovik, ki pride dne 4. junija v Lvov. Delajo se obširne priprave za njegov vsprejem. Za nadvojvodovega bivanja bode tukaj več slavnosti. Dne 17. junija in 7. septembra bodeta tukaj veliki dirki, nadalje konjska in živinska razstava. Razstavi se 500 konj in 800 druge živine.

Erdeljski Belgrad, 27. maja. Zatoženca v pravdi zaradi rumunske spomenice, Paticiu-a, je pričakovala velika množica in ga s hrupom peljala v njegovo stanovanje. Množica se je uprla zahtevi policije, da naj se razide. Štiri osebe so zaprli. Vojaštvo je napravilo red.

Pariz, 27. maja. Predsednik zbornici, Dupuy, je na željo predsednika republike, Carnota, prevzel nalogo, sestaviti novo vlado. V poslanskih krogih se jako zameri radikalcem, da nočejo vlade sprejeti. V političnih krogih se misli, da jutri ministerstvo še ne bode sestavljeno. Hoče se počakati mnenja zbornice.

Hamburg, 27. maja. Kancelar Leist je na parniku „Lulu Bohlen“ včeraj semkaj došel.

Benetke, 27. maja. Semkaj je prišlo angleško brodovje.

Eijon, 27. maja. Na norveškem parniku „Norden“ razletel se je včeraj kotel, in so bili strojevodja, trije kurjači in kuhar ubiti, in več delavcev pa ranjenih.

Umrli so:

25. maja. Karol Jelovše, ključničarjev sin 2¹/₂ leta, Strelške ulice 11, legar. — Jožef Pirnat, agentov sin, 2 meseca, Strelške ulice 11, dyspepsie.

26. maja. Ana Novak, sedlarjeva vdova, 78 let, Florjanske ulice 15, kap. — Antonija Mihelič, delavka, 34 let, Florjanske ulice 18, sušica. — Evgen Betetto, metlarjev sin, 5¹/₂ meseca, Florjanske ulice 3, basilar. meningitis.

V bolnišnici:

24. maja. Jožef Bižal, delavec, 26 let, jetika.

25. maja. Andrej Kavčič, gostač, 78 let, ostarelost.

Tuji.

25. maja.

Pri **Mona**: Böhm, Wirth, Teich, Schramkell, Lustig, Pordes, Erlich z Dunaja. — Blumenschein iz Kaniže. — Zechner iz Mannheima. — Lad, Sanchez s soprogo, Mazak iz Trsta. — Fischer iz Budimpešte. — Habermann iz Berlina. — Springer, Eppstein iz Prage. — Eder, Wild iz Gradca. Kundmann iz Vel. Lašič. — Gavrilovič iz Petrinje. — dr. Rogina z Vrhnike. — Šlamberger iz Ljutomer. — Roth iz Kočevja. — Sanchez, major, iz Gorice.

Pri **Matiču**: Hartinger, Herbug, Kavan, Traub, Blau, Zirovič, Dvorzak z Dunaja. — Kraus iz Pisek-a. — Kasper iz Kočevja. — Župnek iz Logatca. — dr. Garbinsky iz Košic. — Ullmann iz Sopronja. — Poire iz Amiens-a (Francosko). — Holenia iz Gradca.

Pri **avstrijskem caru**: Vdovič iz Roba. — dr. Mayer iz Steyr-a.

Pri **Južnem kolodvoru**: Isidor Frankl, potovalec, z Dunaja.

Tržne cene v Ljubljani

dne 26. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 40	Speh povojen, kgr. . .	— 64
Rež, „	5 50	Surovo maslo, „ . . .	— 72
Ječmen, „	6 —	Jajce, jedno	— 2
Oves, „	6 50	Mleko, liter	— 10
Ajda, „	6 50	Goveje meso, kgr. . .	— 64
Proso, „	5 —	Telečje „	— 60
Koruz, „	5 20	Svinjsko „	— 66
Krompir, „	1 52	Koštrunovo „	— 40
Leča, hčtl.	12 —	Piščanec „	— 45
Grah, „	12 —	Golob „	— 20
Fižol, „	8 —	Seno, 100 kgr.	2 04
Maslo, kgr.	— 90	Slama, 100 „	1 96
Mast, „	— 68	Drva trda, 4 kub.m. .	6 20
Speh svež, „	— 58	„ mehka, 4 „	4 80

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	724.7	10.6	sl. svzh.	megla	2.70
26. 3. u. pop.	723.2	15.4	sl. jzap.	oblačno	dež
9. u. zveč.	722.0	12.4	sl. zapad	„	„
7. u. zjut.	722.7	13.6	sl. zap.	jasno	3.30
27. 3. u. pop.	722.8	17.8	sl. jzap.	„	dež
9. u. zveč.	723.3	13.0	„	oblačno	„

Srednja temperatura obeh dni 12.8° in 14.8°, oziroma ja 3.2° in 1.3° pod normalom.

V.L. zvezek: **POVESTI** **ANDREJ KALAN**

je izšel ter se dobiva komad po 20 kr., po pošti 23 kr. v „Katoliški Bukvarni“ in „Katol. Tiskarni“ v Ljubljani.

Dobé se še II., III., IV. in V. zvezek.

Dobro se izplačljivi papir za nalaganje.

6%no bolgarsko drža no hipotekarno posojilo.

V zlatu obrestljivo in povračljivo.

Hipotekarno zagotovljeno s prvo hipoteko na železnici **Ru-šuk-Varna** in **Kaspian-Sofja-Kistendil** in na pristanišča **Burgas** in **Varno**.

Se more podražiti, ker te obligacije stojé še kach **8 odstotkov** pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakrvti da se jim povíša kurz, posebno ker veliko dohodkov donasajo.

Popolno davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnjost.

Donaša po sedanjem kurzu okolu 6¹/₂ odstotka.

Po dnevnem kurzu dobi se pri 58 40—18

menjarnični delniški družbi **„Mercur“**, Dunaj, I., Wollzeile 10.

Dunajska borza.			
Dne 28. maja.		Dne 26. maja.	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 45 kr.	Ogerska ziata renta 4%	120 gld. 45 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 40 „	Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 95 „
Zlata renta 4%, davka prosta	120 „ 80 „	4% državne srečke l. 1854., 250 gld. . . .	147 „ — „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron . . .	97 „ 90 „	5% državne srečke l. 1860., 100 gld. . . .	153 „ 25 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld. . . .	936 „ — „	Državne srečke l. 1864., 100 gld.	199 „ — „
Kreditne akciije, 160 gld.	351 „ — „	Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 „ 50 „
London, 10 funtov strl.	125 „ 15 „	4% kranjsko deželno posojilo	— „ — „
Napoleonador (20 fr.)	9 „ 95 ¹ / ₂ „	Kreditne srečke, 100 gld.	197 „ 25 „
Cesarski cekini	5 „ 89 „	St. Genois srečke, 40 gld.	70 „ — „
Nemških mark 100	61 „ 27 ¹ / ₂ „		
4% srečke dunajske parobrodne družbe . .	142 gld. — kr.		
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld. . . .	18 „ 50 „		
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 60 „		
Salmove srečke, 40 gld.	74 „ — „		
Waldsteinove srečke, 20 gld.	50 „ — „		
Ljubljanske srečke	25 „ — „		
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. . .	151 „ — „		
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gld. .	3050 „ — „		
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99 „ 50 „		
Papirnih rubeljev 100	134 „ 25 „		

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobika. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“ Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavníc.